

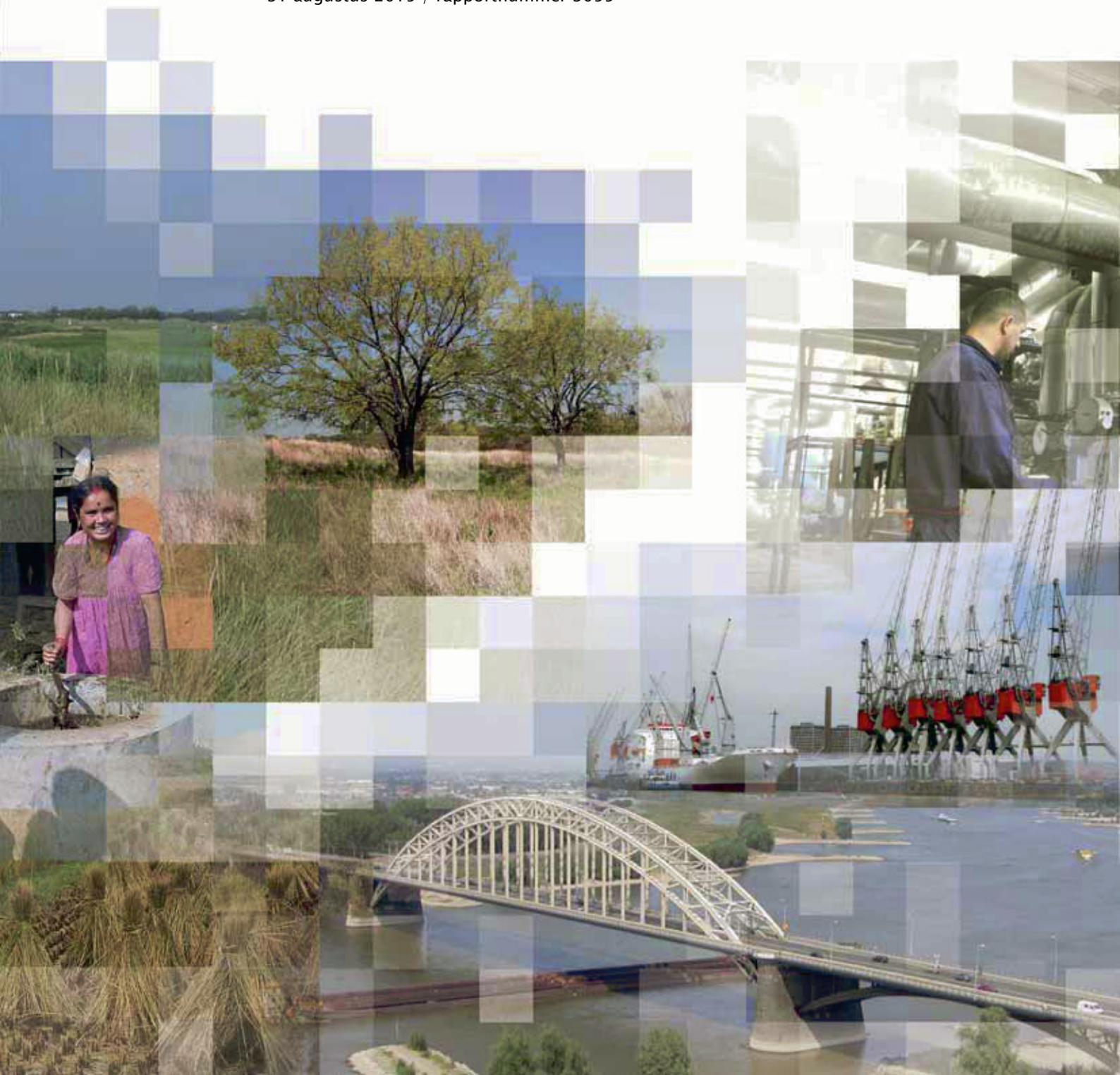

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gebiedsontwikkeling Heeswijkse Aa–Beemden, gemeente Bernheze

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

31 augustus 2015 / rapportnummer 3055

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport (MER)

Door de infrastructurele ontwikkeling van de Zuid-Willemsvaart en de N279 vinden ingrijpende veranderingen plaats in het gebied tussen Heeswijk-Dinther en de N279 – de Heeswijkse Aa-Beemden. De enige functie die in het gebied gehandhaafd blijft is het bedrijf Gebr. Dijkhoff & Zn. bv. (hierna: het afvalverwijderingsbedrijf). De gemeente Bernheze wil met de gebiedsontwikkeling voor dit gebied:

- het natuurlijk systeem van de Aa herstellen en deze als ecologische verbindingszone laten functioneren,
- extensieve recreatieve mogelijkheden (ommetje) creëren,
- de dorpsrand van Heeswijk opwaarderen door twee nieuwe woningen mogelijk te maken,
- ontwikkelingsmogelijkheden creëren voor het afvalverwijderingsbedrijf.

Gelet op het laatste omvat het plangebied ook de locatie van het bedrijf op de Lariestraat 25 te Heeswijk-Dinther.

Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor de uitbreiding van een afvalverwijderingsinstallatie en wellicht een Passende beoordeling moet worden opgesteld, wordt een plan-MER voor het plan gemaakt. Het college van B&W is initiatiefnemer en de gemeenteraad is het bevoegde gezag voor de m.e.r.-procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een gedegen beschrijving van de verschillende doelstellingen die aan het plan ten grondslag liggen;
- een beschrijving van de referentiesituatie die uitgaat van de feitelijke, legale situatie, inclusief autonome ontwikkelingen waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden;
- een beschrijving van de volgende alternatieven:
 - een alternatief dat uitgaat van interne bedrijfsoptimalisatie om negatieve effecten op de omgeving te minimaliseren en goed aan te sluiten bij de doelstelling van de ecologische verbindingszone,
 - een alternatief dat zoveel mogelijk uitgaat van de kwaliteiten en potenties van het beekdal en de es (geomorfologie, hydrologie, aanwezige landschapsstructuren, aanwezige natuur) voor de beoogde versterking van watersysteem, natuur, landschap en recreatie;
- een toelichting op de locatiekeuze en het ontbreken van geschikte andere locaties in Bernheze of omliggende gemeenten, alsmede de mogelijkheden en wenselijkheid om alle bedrijfsactiviteiten op één van de bestaande locaties (zowel de Heeswijkseweg als de Lariestraat) te concentreren.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, vindt u door op www.commissierner.nl projectnummer 3055 in te vullen in het zoekvak.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER Bestemmingsplan Heeswijkse Aa-Beemden (hierna: Notitie R&D). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening hierin voldoende aan de orde komen.

2. Doelstellingen, beleidskader en besluiten

2.1 Doelstellingen

De Notitie R&D noemt de behoefte aan uitbreidingsruimte van het afvalverwijderingsbedrijf als aanleiding voor de m.e.r.-procedure.² De gemeente heeft samen met het bedrijf bekeken waar zich mogelijkheden voor uitbreiding bevinden. Daarnaast zijn er infrastructurele ontwikkelingen (verdieping en verbreding van de Zuid-Willemsvaart en de verbreding van de N279) die kansen bieden voor het genoemde bedrijf.³ De Notitie R&D geeft aan dat is gekozen voor een gebiedsbrede aanpak. Daarmee wil de gemeente Bernheze de dorpsrand van Heeswijk opwaarderen, het natuurlijk systeem van de Aa herstellen, extensieve recreatie mogelijk maken en ontwikkelingsmogelijkheden creëren voor het afvalverwijderingsbedrijf.

De doelstelling van het plan is bepalend voor de reikwijdte van het MER. Met de gebiedsontwikkeling wil de gemeente verschillende doelstellingen (bedrijfsuitbreiding, opwaardering dorpsrand, vergroten van mogelijkheden tot recreatie en versterken natuur) realiseren. Dit betekent dat in het MER moet worden onderzocht welke alternatieve manieren er zijn om deze doelstellingen in het gebied te realiseren en wat de effecten voor het milieu daarvan zijn. Omdat het plan als integrale gebiedsontwikkeling met de bijbehorende doelstellingen aan de Commissie is voorgelegd, gaat de Commissie hiervan uit.

Beschrijf in het MER duidelijk de verschillende doelstellingen en uitgangspunten die aan het plan ten grondslag liggen. Geef hierbij ook aan wat onder 'interne bedrijfs optimalisatie'⁴ wordt verstaan. Zoek bij de uitwerking van alternatieven naar de wijzen waarop de verschillende doelstellingen kunnen worden gerealiseerd met zo min mogelijk aanzienlijke nadelige milieugevolgen of wellicht zelfs milieuwinst (zie verder §3.1 van dit advies).

Als de doelstelling van het plan zou worden teruggebracht tot de concentratie en verbetering van de inpassing van het afvalverwijderingsbedrijf beperkt dat het onderzoek in het MER aanzienlijk. In dat geval zou het MER vooral moeten ingaan op de externe effecten van aanleg en gebruik van de bedrijfsuitbreiding op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de benodigde compensatieopgave omdat de bedrijfsuitbreiding leidt tot herbegrenzing van de EHS.

² Notitie R&D, blz. 3.

³ Notitie R&D, blz. 5.

⁴ Notitie R&D, blz. 8.

2.2 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor de gebiedsontwikkeling Heeswijkse Aa-Beemden en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortvloeien. Ga daarbij in ieder geval in op:

- het gemeentelijke en provinciale mobiliteits- en infrastructuurbeleid: beschrijf in het MER de voor het project relevante beleidskaders voor verkeer en vervoer;
- het meest recente natuurgebiedsplan, met daarin de ambities voor de EHS;
- het gemeentelijke landschapsontwikkelingsplan;
- Structuurvisie Bernheze 2010;
- Waterbeheerplan Aa en Maas 2010-2015;
- het gemeentelijk Waterplan Bernheze 2006;
- Inrichtingsvisie Aa Heeswijk-Dinther van het Waterschap Aa en Maas;
- Verordening Ruimte van de Provincie Noord-Brabant 2014.

Geef aan of het plangebied moet bijdragen aan waterbergings- en/of waterretentiedoelen. Beschrijf welke doelen het waterschap Aa en Maas hiervoor hanteert. Beschrijf of er ook op het vlak van waterkwaliteit doelen gerealiseerd moeten worden, zoals voor de Kaderrichtlijn Water.

Te nemen besluit(en)

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het bestemmingsplan 'Heeswijkse Aa-Beemden'. Geef in het MER aan welke andere besluiten moeten worden genomen voor de realisatie van de gebiedsontwikkeling, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is. Besteed daarbij aandacht aan de vraag of voor de verlegging van de Aa een projectplan van het waterschap Aa en Maas benodigd is.

Geef aan hoe de verschillende procedures op elkaar zijn (of worden) afgestemd en of de informatie uit deze andere besluitvormingsprocedures relevant is voor het MER.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Met de gebiedsontwikkeling voor dit gebied wil de gemeente Bernheze niet alleen het natuurlijk systeem van de Aa herstellen en extensieve recreatie mogelijk maken, maar ook de dorpsrand van Heeswijk opwaarderen en ontwikkelingsmogelijkheden creëren voor het afvalverwijderingsbedrijf. Beschrijf hoe de gestelde doelen de keuze en de afbakening van de alternatieven hebben bepaald. Besteed, gelet op de veelheid aan doelen en de beperkte beschikbare ruimte, in de alternatievenontwikkeling aandacht aan de optimale afstemming tussen al deze doelen.

Ga in het MER in op de niet m.e.r.-plichtige ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt voor zover deze onderdelen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, al dan niet in cumulatie met het afvalverwijderingsbedrijf.

Maximale mogelijkheden

Bij de beschrijving van de effecten van het voornemen en mogelijke alternatieven voor het voornemen moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Dit zorgt ervoor dat voor omwonenden inzichtelijk wordt gemaakt welke hinder maximaal kan worden ondervonden.

Geef per onderdeel van het plan aan welke omvang (planologisch) wordt mogelijk gemaakt. Voor het afvalverwijderingsbedrijf betekent dit dat voor beide locaties de maximale mogelijkheden moeten worden beschreven.

Aansluiting op Zuid-Willemsvaart

De Notitie R&D geeft aan dat op termijn een aansluiting van het afvalverwijderingsbedrijf op de Zuid-Willemsvaart een optie is.⁵ Dit zou betekenen dat een deel van het vervoer via het water kan plaatsvinden. Bij een bezoek aan de locatie is gemeld dat deze aansluiting door middel van een loswal niet is meegenomen bij de recente verbreding en verdieping van de Zuid-Willemsvaart, maar nog steeds voor de langere termijn gepland staat.⁶ Ga in het MER in op de voorzienbaarheid van deze aansluiting en licht toe waarom deze wel of geen onderdeel uitmaakt van het voornemen.

Als de aansluiting op de Zuid-Willemsvaart onderdeel uitmaakt van het voornemen, betrek de aansluiting dan bij de onderbouwing van de locatiekeuze. Geef duidelijk op een kaart aan waar de loswal komt te liggen. Onderzoek de gevolgen van zowel de aanleg als het gebruik van deze loswal op de omgeving. Geef met name aan welke invloed de aansluiting op de verkeersstromen zal hebben.

Als de aansluiting door middel van een loswal nog te onzeker is, geef dan in het MER aan welke randvoorwaarden de mogelijke realisering voor het huidige plan met zich brengt. Door uit te gaan van deze randvoorwaarden bij de inrichting van het afvalverwijderingsbedrijf kan worden voorkomen dat het voorliggende plan onomkeerbare effecten heeft op de mogelijkheden om de loswal te realiseren.

3.2 Referentie

Om de effecten van de verschillende alternatieven in beeld te kunnen brengen en met elkaar te kunnen vergelijken, worden zij afgezet tegen de zogenoemde referentiesituatie. De Notitie R&D beschrijft deze situatie terecht als de situatie dat het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld/uitgevoerd en de daarin opgenomen ontwikkeling niet plaatsvindt.⁷ Ga hiervoor uit van de bestaande, legale toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling. Dit betekent dat bestaande activiteiten die op dit moment niet mogelijk zijn volgens het vigerende bestemmingsplan, niet tot de referentiesituatie kunnen worden gerekend. Voor het plangebied op de Lariestraat 25 moet dus worden uitgegaan van activiteiten die kunnen vallen onder de geldende bestemmingsaanduiding agrarisch loonbedrijf.

⁵ Zie Notitie R&D, blz. 7.

⁶ Bezoek aan de locatie d.d. 8 juli 2015.

⁷ Zie Notitie R&D, blz. 19.

Bewoners en gebruikers van het gebied zijn echter meer bekend met de activiteiten zoals die plaatsvinden ongeacht of ze in strijd zijn met het bestemmingsplan. Voor hen kan het dus inzichtelijk zijn om de alternatieven ook af te zetten tegen de huidige, feitelijke situatie, met autonome ontwikkeling. Deze situatie is echter referentiesituatie noch alternatief.⁸

Activiteiten die het vigerende bestemmingsplan toelaat maar die nog niet zijn gerealiseerd, behoren evenmin tot de referentiesituatie. Als het nieuwe bestemmingsplan deze activiteiten weer wil toelaten, zijn zij onderdeel van het voornemen. De gemeente heeft immers de keuze om deze activiteiten wel of niet toe te staan.

Ga bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling uit van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten, waaronder de nieuwe toegangsweg tot de kern Heeswijk–Dinther. Neem hierbij ook de (planning van de) natuurcompensatieopgave voor de Zuid–Willemsvaart en de verbreding van de N279 mee.⁹ Deze opgave dient in samenhang te worden beschouwd met de autonome ontwikkeling van de EHS die in het plangebied is voorzien en met ontwikkelingen aan beekloop en beekdal waarover het waterschap reeds heeft besloten.

3.3 Alternatieven

3.3.1 Inrichtingsalternatieven van de gebiedsontwikkeling

De Notitie R&D beschrijft naast het voornemen (alternatief 1) een alternatief met een ‘verdergaand duurzaamheidsprofiel’ (alternatief 2).¹⁰ Omdat sprake is van een integrale gebiedsontwikkeling met meerdere doelstellingen moet ieder alternatief in het MER al deze doelstellingen (herstel van natuurlijke systeem van de Aa en het daaraan geven van de functie van ecologische verbindingszone, alsmede het mogelijk maken van extensieve recreatie) kunnen bereiken.¹¹

De Notitie R&D gaat niet in op de mogelijkheden om deze doelstellingen te optimaliseren. Realisatie van sommige doelstellingen kan milieuknelpunten veroorzaken. De Commissie denkt hierbij aan de mogelijke aantasting van de bestaande es door zowel de verlegging van de Aa als de woningbouw aan de dorpsrand. Daarnaast betekent de uitstulping van het perceel van het afvalverwijderingsbedrijf aan de noordoostkant dat de ruimte voor de ontwikkeling van het beekdal van de Aa wordt ingeperkt en een bottleneck in het stroomgebied kan ontstaan.¹²

Aan de andere kant kan het plan milieuwinst opleveren. Zo kan interne bedrijfsoptimalisatie ertoe leiden dat omwonenden en de omliggende natuur minder hinder van de activiteiten van het afvalverwijderingsbedrijf ondervinden. Denk daarbij aan geluidzonering, waarbij de acti-

⁸ In de Notitie R&D wordt de zogenoemde ‘Vergunde situatie’ een alternatief genoemd. Omdat hiermee niet aan alle doelstellingen van het plan kan worden voldaan, lijkt dit geen volwaardig alternatief te zijn.

⁹ Zie ook de inspraakreactie van de Brabantse milieufederatie en Vereniging Het Groene Hart Brabant.

¹⁰ Zie Notitie R&D, blz. 21.

¹¹ In de Notitie R&D worden de referentiesituatie en de vergunde situatie tot de alternatieven gerekend (zie blz. 19), hoewel ze niet genummerd worden als apart alternatief. Omdat met deze situaties niet alle doelstellingen van het plan kunnen worden behaald, kunnen zij niet als alternatief worden aangemerkt. Zie paragraaf 3.2 van dit advies.

¹² Zie ook de inspraakreactie van de Brabantse milieufederatie en Vereniging Het Groene Hart Brabant.

viteiten die het meeste geluid produceren zo ver mogelijk van de ecologische verbindingzone en de kern Heeswijk–Dinther plaatsvinden of aan een vermindering van het aantal transportbewegingen door de dorpskern.

De Commissie adviseert om in het MER op de bovenstaande aspecten alternatieven te beschrijven zodat het volledige speelveld aan mogelijke oplossingsrichtingen om aan alle doelstellingen te voldoen in beeld wordt gebracht.¹³ Het in de Notitie R&D beschreven alternatief 2 geeft een aanzet voor een alternatief dat uitgaat van interne bedrijfsoptimalisatie om negatieve effecten op de omgeving te minimaliseren en beter aan te sluiten bij de doelstelling van de ecologische verbindingzone.

Beschrijf daarnaast een alternatief waarmee aantasting van de bestaande es wordt voorkomen. Onderzoek hierbij hoe de dorpsrand kan worden opgewaardeerd zonder dat bebouwing op de es noodzakelijk is. Geef bovendien aan in hoeverre de opwaardering van de dorpsrand juist de beleving van de es kan versterken. Sluit voor het nieuwe tracé van de Aa zoveel mogelijk aan bij de oorspronkelijke meandering die de es ongemoeid liet.

Daarbij kan ook worden onderzocht hoe zoveel mogelijk ruimte aan het beekdal van de Aa kan worden geboden. Onderzoek hierbij of alle activiteiten van het afvalverwijderingsbedrijf ook kunnen plaatsvinden op het perceel zonder uitstulping in de noordoosthoek. Betrek ook de mogelijkheden om de barrièrewerking van de brug over de Aa (de toegangsweg tot Heeswijk–Dinther) voor de ontwikkeling van de ecologische verbindingzone weg te nemen. Denk hierbij aan een verbreding van de brug. Geef aan in welke mate deze verbreding bij kan dragen aan de doelstelling om de recreatiemogelijkheden (het ommetje) te vergroten.

3.3.2 Locatiealternatieven bedrijf

Het afvalverwijderingsbedrijf is op dit moment op twee locaties is gevestigd: Lariestraat en Heeswijkseweg. De locatie aan de Lariestraat biedt nog ontwikkelingsruimte. Echter, het afvalverwijderingsbedrijf wil de activiteiten hier beperken tot verwerking van groenafval en een opslag- en opstelplek van en voor landbouwwerktuigen en –machines. Het bedrijf wil de activiteiten op de locatie Heeswijkseweg uitbreiden. De Notitie R&D wijst er op dat deze locatie een kwetsbare plek is in de gemeente Bernheze, vanwege de ligging in het beekdal van de Aa.¹⁴

Neem in het MER een toelichting op waarom voor deze locatie(s) gekozen is en ga in op het ontbreken van geschikte andere locaties in Bernheze of omliggende gemeenten. Maak daarbij gebruik van de aparte notitie waarin is gekeken naar de verplaatsingsmogelijkheden van het bedrijf.¹⁵ Besteed in het MER ook aandacht aan de mogelijkheden en de wenselijkheid van concentratie van alle bedrijfsactiviteiten op één van beide bestaande locaties van het bedrijf, zowel aan de Heeswijkseweg als aan de Lariestraat.

¹³ In een MER wordt voor een andere oplossingsrichting om een doel te bereiken veelal de term ‘alternatief’ gebruikt, terwijl de term ‘variant’ wordt gebruikt voor verschillende mogelijkheden op onderdelen van die alternatieven.

¹⁴ Zie Notitie R&D, blz. 3.

¹⁵ Herijking verplaatsingsmogelijkheden feitelijke mogelijkheden Gebr. Dijkhoff & zn. bv.

In beide in de Notitie R&D beschreven alternatieven (het Voornemen en alternatief Duurzame Ontwikkeling) worden het ruimtebeslag en de ontwikkelingsmogelijkheden van de locatie aan de Lariestraat ingeperkt. Maak duidelijk wat de omvang van deze inperking is en welke activiteiten niet meer op deze locatie kunnen plaatsvinden. Geef op kaart aan waar deze inperking precies plaatsvindt.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor lucht-, water-, bodemkwaliteit en geluidbelasting worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden, modelkalibratie, e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

4.2 Bodem en water

Bodem en water vormen de onderlegger voor de ontwikkeling van het beekdal en de es in de verschillende alternatieven. Stel hiertoe een beknopte (eco-)hydrologische systeembeschrijving op van het plangebied. Besteed daarbij aandacht aan de (nog intacte) geomorfologie van het beekdal, de hoogteverschillen en bodemtypen die hier mede het gevolg van zijn en het optreden van kwel met een aanduiding van de grondwaterherkomst. Voor de beek zijn de afvoer karakteristiek en de waterkwaliteit van belang, zowel in de huidige situatie als in de voorziene situatie ná de klimaatverandering en de ruimtelijke en waterhuishoudkundige ontwikkelingen waarvan de waterbeheerder uitgaat.

Beschrijf hoe de verschillende alternatieven ingrijpen op dit (eco-)hydrologische systeem. Ga in op de mate waarin wordt bijgedragen aan waterretentie en waterberging en op de mogelijkheden voor waterafvoer. Beschrijf de vergraving die nodig is en ga daarbij in op de grondbalans en de kwaliteit van vergraven bodems. Beschouw de effecten op het voorkomen van kwel en de mate waarin dit voor de natuurontwikkeling benut kan worden.

Specifiek voor de beoogde bedrijfsuitbreiding en woningen: beschrijf de mate waarin ophoging of vergraving nodig zijn, de toename aan verhard oppervlak, de verwachte kwaliteit van het afstromende water en de manier waarop dit water wordt geïnfiltreerd of afgevoerd.

Breng de huidige grondwaterstromen in beeld en ga daarbij specifiek in op de kwantiteit en kwaliteit en de herkomst van de verschillende kwelstromen. Beschrijf de gevolgen van de alternatieven voor de waterhuishouding en het grondwater. Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan de volgende effecten:

- de effecten van het voornemen op de grondwaterstanden en stijghoogten, en de verbreding en intensiteit van kwel en wegzijging (maak dit duidelijk met kaartbeelden op een duidelijke topografische ondergrond);
 - ga na in hoeverre de effecten bepaald worden door natte of droge omstandigheden (zomer, winter);
 - de mogelijke consequenties van het gecombineerde effect van vergraving en onttrekking op de natuur, waaronder de EHS en Natura 2000-gebieden (zie paragraaf 4.3 van dit advies);
 - de mogelijke vertroebeling van het water van de Aa tijdens uitvoering van de ontgrondingswerkzaamheden;
- en de mogelijkheden om deze effecten te beperken.

4.3 Natuur

4.3.1 Algemeen

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Doe dit met extra detail voor delen van de EHS die worden aangesproken voor de bedrijfsuitbreiding en/of woningen, zoals het bestaande populierenbos aan de oostkant van het huidige bedrijfsterrein aan de Heeswijkseweg. Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied, onder invloed van de realisering van de EHS en de stroombedontwikkeling die het waterschap heeft gepland. Mogelijk is hier ook een opgave voor natuurcompensatie (zie paragraaf 3.2). Ga daarna in op de (potentiële) ingreep-effectrelaties tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke habitats of (leefgebieden van) dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen¹⁶ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

4.3.2 Ecologische verbindingszone

Beschrijf de ecosysteemontwikkeling in het beekdal en op de es die op gang wordt gebracht in de verschillende alternatieven. Beschrijf de betekenis hiervan voor de plek zelf en voor de regionale omgeving en de ecologische verbindingszone Aa.

Het beekdal van de Aa is aangewezen als ecologische verbindingszone en daarmee ook onderdeel van de EHS. Uit het ontwerpprojectplan voor een bovenstrooms beektraject¹⁷ is af te leiden dat de verbindingszone zich richt op de kamsalamander, heikikker en struweelvogels. Beschrijf de ruimtelijke vereisten van deze organisme(groepen). Beschrijf de ligging van en ambitietypen voor de EHS en ga na hoe deze aansluiten op de verbindingsopgave. Geef aan in hoeverre er, net als in het bovenstroomse beektraject, ook EHS-compensatieopgaven in het

¹⁶ Geef aan of het bijvoorbeeld gaat om vernietiging van leefgebied door ruimtebeslag, verstoring door licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking of veresting en verzuring door deposities van stikstof.

¹⁷ Ontwerp-Projectplan Aa Heeswijk-Dinther, Witteveen+Bos 2014

plangebied gerealiseerd moeten worden, bijvoorbeeld vanuit de verbreding van kanaal of weg, of de aanpassing van de wegen die daarop aansluiten.

Door de uitbouw van het terrein van het bedrijf zou aan de oostkant een stuk populierenbos moeten wijken, dat zich volgens het Natuurbeheerplan tot beekbegeleidend bos of essenbos zou moeten ontwikkelen. Beschrijf de actuele toestand van dit bos in termen van aanwezige (bijzondere) soorten en de leeftijd en toekomstverwachting van de bomen. Beschrijf de voorgenomen boscompensatie in relatie tot de leeftijd en kwaliteit van het te kappen deel.

Beschrijf voor de gebruiksfase van het nieuwe bedrijfsterrein in hoeverre de omringende natuur extra belast wordt door geluid, licht en stof en of dit belangrijke gevolgen kan hebben voor de ecosystemontwikkeling.

4.3.3 Natura 2000

Door een toename van de stikstofdepositie als gevolg van de activiteiten die het plan mogelijk maakt, kunnen verder weg gelegen Natura 2000-gebieden nog wat meer belast worden dan nu. Geef aan om welke gebieden het gaat en in hoeverre er daadwerkelijk sprake is van extra belasting van gevoelige habitats. Mitigerende maatregelen en ecologische verbetermaatregelen kunnen bij de beoordeling worden betrokken.

Ten aanzien van de gevolgen van stikstofdepositie wijst de Commissie erop dat op 1 juli jl. het PAS (Programma Aanpak Stikstof) in werking is getreden. Het PAS richt zich niet op (bestemmings)plannen maar bij de effectbeoordeling kan wel van de PAS-informatie en instrumenten (AERIUS) gebruik worden gemaakt.¹⁸

4.3.4 Soortenbescherming¹⁹

Beschrijf de beschermde (en, indien relevant, overige relevante) soorten die in het studiegebied voorkomen voor zover die door het voornemen kunnen worden beïnvloed.²⁰ Beschrijf de ecologische relatie en het relatieve belang van het studiegebied voor deze soorten en wat de gevolgen van het voornemen voor deze soorten kunnen zijn. Geef vervolgens aan wat a) de gevolgen zijn voor de (lokale) staat van instandhouding van deze soorten²¹ en b) of werkzaamheden plaats vinden die conflicteren met het bepaalde in de Flora- en faunawet. Als daarvan sprake is, geef dan in het MER aan hoe hiermee wordt omgegaan.²²

¹⁸ Zie de Handreiking passende beoordeling stikstofaspecten bestemmingsplannen, Ministerie van EZ, 17 juni 2015.

¹⁹ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/planten-en-dieren-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

²⁰ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels. 21 Doe dit ten minste voor soorten van Tabel 3 en vogels van Artikel 75 AMvB Flora- en faunawet en eventuele overige soorten waarvoor dit relevant kan zijn.

²¹ Doe dit ten minste voor soorten van Tabel 3 en vogels van Artikel 75 AMvB Flora- en faunawet en eventuele overige soorten waarvoor dit relevant kan zijn.

²² Voor sommige activiteiten zoals verstoring van broedende vogels kan in beginsel geen ontheffing worden verleend.

4.4 Landschap en cultuurhistorie

Geef in het MER aan welke beleidslijnen uit het Landschapontwikkelingsplan²³ van belang zijn voor deze gebiedsontwikkeling. De waterlopen en beken worden als belangrijke structuurdragers gezien. In de visie wordt ingezet op een beter zichtbaar en herkenbaar maken van de waterstructuur. Ook het langzaam verkeersnetwerk (o.a. via zandwegen) behoeft verbetering en dient voor een betere aansluiting tussen dorpen en buitengebied te zorgen.

Beschrijf het gebied aan de hand van noties als openheid-geslotenheid, laagten-hoogten (es), dynamiek-stabiliteit. Maak hiervan een helder toetskader voor het landschap ter plaatse. Gebruik voor verduidelijkingen en het inzichtelijk maken van dilemma's kaarten, foto's en fotoanimaties. Het gehanteerde toetsingskader kan bovendien een belangrijke rol vervullen in de communicatie naar omwonenden en andere belanghebbenden.

Het voornemen bestaat uit twee los van elkaar gelegen locaties, waarvan de grootste zich in het beekdal van de Aa bevindt. Het ruimtelijk beleid voor het beekdal van de Aa is adequaat beschreven in het landschapontwikkelingsplan: de Aa als ecologische verbindingzone, een samenhangend hoogwaardig beeklint Aa, beekherstel, hermeandering, watergangverbreding, natuurvriendelijke oevers, aanpassen profilering, opheffen stuw barrières, aanleg vistrap, kanovaren. Het betreft hier geen beekontwikkeling maar een beek*da*ontwikkeling, waarbij niet alleen hermeanderen plaatsvindt maar een complete beekdalontwikkeling met poelen, struiken en ruigten. Belangrijk is om de ruimte voor dynamiek te creëren zodat minimale beheeractiviteiten volstaan.

Voor de locatie aan de Lariestraat aan de rand van het dorp zijn doelen omschreven die bepalen dat de erven ruimtelijke kwaliteit dienen te hebben met gebiedseigen beplanting en dat afronding/landschappelijke inpassing van de dorpsranden aandacht behoeft.

In het landschapontwikkelingsplan van de gemeente wordt veel aandacht besteed aan recreatief medegebruik. Dit kan verschillende vormen aannemen, variërend van laarzenpaden, wandelpaden en recreatief medegebruik van beheerpaden en kanoroutes. Ga in het MER in op de mogelijkheden voor deze vormen van recreatie.

Voor cultuurhistorie bestaan twee aandachtspunten: het eventueel bebouwen en vergraven (van een deel) van de es, en het beleefbaar maken van cultuurhistorie. Uit de studie van Enviro Challenge blijkt dat overal in het gebied bodemingrepen van meer dan 30 cm beneden maaiveld behoudenswaardige archeologische resten kunnen aantasten.

²³ Landschapontwikkelingsplan Bernheze, Beleidsplan voor natuur en landschap 2012 – 2022, gemeente Bernheze, februari 2012.

4.5 Verkeer

Beschrijf in het MER:

- voor het studiegebied de externe en interne ontsluitingsstructuur voor autoverkeer, fietsverkeer en landbouwverkeer;
- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied onderscheiden naar intern (lokaal), extern (inkomend en uitgaand) en doorgaand verkeer alsmede de verdeling in personenverkeer en vrachtverkeer. Maak verschil in belastingen per etmaal en in het drukste uur;
- de omvang van de verkeerrelaties met de bedrijfsonderdelen op de Heeswijkseweg en aan de Lariestraat. Breng die in relatie tot de omvang van het overige verkeer op de betreffende routes;
- de verkeersafwikkeling op de kruispunten en wegvakken op relevante wegen in het studiegebied;
- (kwalitatief) in hoeverre de alternatieven effect hebben op de verkeersveiligheid (veiligheidsprincipes van Duurzaam Veilig);
- de barrièrewerking en oversteekbaarheid van bestaande en nieuwe routes. Maak onderscheid in de barrièrewerking in landelijk gebied en de barrièrewerking binnen bebouwd gebied.

4.6 Woon- en leefmilieu

4.6.1 Geluid

Bereken voor alle alternatieven de geluidbelasting vanwege de geplande activiteiten. Maak hierbij onderscheid tussen de geluidbelasting in de omgeving van de Heeswijkseweg, in de omgeving van de Lariestraat en bij de doorgaande weg door de dorpskern.

Geef, bij overschrijding van de voorkeursgrenswaarden, aan welke maatregelen kunnen worden getroffen om de geluidemissie en -immissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

Geef ook inzicht in de geluidbelasting tijdens de herinrichtingswerkzaamheden van de Aa.

4.6.2 Luchtkwaliteit en geur

Luchtkwaliteit

Geef de effecten van het voornemen en de alternatieven aan op veranderingen van de luchtkwaliteit in het studiegebied, ook onder de grenswaarden. Maatgevende stoffen die de luchtkwaliteit bepalen zijn NO₂ en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}).

Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Toets de concentraties van stoffen in de lucht aan de grenswaarden en richtwaarden uit de Wet milieubeheer.

Geur

Beschrijf de effecten op het aspect geur kwalitatief. Ga hierbij uit van de voorgenomen stortactiviteiten. Geef zo nodig aan op welke wijze geurhinder wordt beperkt.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen ‘vergelijking van alternatieven’, ‘leemten in milieu-informatie’ en ‘samenvatting van het MER’ heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: het college van B&W van gemeente Bernheze

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Bernheze

Besluit: vaststellen van bestemmingsplan Heeswijkse Aa-Beemden

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D18.1 en mogelijk vanwege Passende beoordeling

Activiteit:

De gemeente Bernheze wil het gebied tussen Heeswijk-Dinther en de N279 – de Heeswijkse Aa-Beemden herinrichten. Zij wil de rivier de Aa herstellen en inrichten als een ecologische verbinding en ruimte creëren voor recreatie. Daarnaast wil de gemeente het bestaande afvalverwerkingsbedrijf Gebr. Dijkhoff & Zn. aan de Heeswijkseweg uitbreidingmogelijkheden geven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van: 17 juni 2015

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 18 juni t/m 29 juli 2015

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 1 juni 2015

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 31 augustus 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. J.M. van der Grift

mr.drs. G.A.J.M. Hoevenaars (werkgroepsecretaris)

drs. A. van Leerdam

ing. B.P.A. Peters

mr. C.Th. Smit (voorzitter)

drs. F. Wijnants

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissie-mer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER Bestemmingsplan Heeswijkse Aa-Beemden, Elings en BRO, 2015;
- Herijking verplaatsingsmogelijkheden feitelijke mogelijkheden Gebr. Dijkhoff & Zn. bv, 2014;
- Voorontwerp Bestemmingsplan Heeswijkse Aa-Beemden, BRO, 17 december 2014;
- Landschapsonwikkelingsplan Bernheze. Beleidsplan voor natuur en landschap, Nieuw-land, februari 2012;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Activiteiten, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Akoestiek, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Archeologie, Enviro Challenge, 16 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Bedrijfsinrichting, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Bodem, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Externe Veiligheid, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Geur, Enviro Challenge, 16 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Oppervlaktebehoefteberekening, Enviro Challenge, 16 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Stikstofdepositie, Enviro Challenge, 16 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Trillingen, Enviro Challenge, 16 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Verkeer, Enviro Challenge, 16 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Verspreidingsberekening NO₂, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Verspreidingsberekening PM₁₀, Enviro Challenge, 9 december 2014;
- NIMBY Heeswijkse Aa-Beemden, Water, Enviro Challenge, 9 december 2014.

De Commissie heeft kennis genomen van 3 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 18 augustus 2015 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Gebiedsontwikkeling Heeswijkse
Aa-Beemden, gemeente Bernheze**

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

